

**'Sbε Pɔo pooa Kea -gbi -nιa 'e
Efesi
-jei" ε**

Jewlu-

1 'Mɔ Pɔo, Kea -nιε "i -wεe 'n nı Sesi Klisi 'a dbonvi. Aopu- -cc naa Kea 'a -jei" 'bo Efesi -wεe -c -jea Sesi Klisi 'a -tı' tɔ' 'n ε, 'mɔ -cc ja aopu 'sbe.

2 -A "Bo Kea ke Tu"bo Sesi Klisi po aopu- "diwan -wεe ε 'je aopu- pεe 'a blua' "nyl !

Kea po -avn "diwan 'de Klisi 'vn

3 "Diwan kpvn Kea -ε -nιa -aa Tu"bo Sesi Klisi "Bo ε, εme -po' -a "diwan 'a "kwli -wee' -wεe εε' Suu nv -a -paan' -wlua 'e javn 'di "jrii.

4 -Ta Kea sea 'kmv nvv ke ε, -me ε -tee -a kρoi" sese 'de Klisi 'vn 'de -a -je εε' 'ce -vv -kweai, -vv sea -pιen" -pvn' nı 'bo ε "juči.

5 De εε kma -aa -tı' ε, ε siε -nɔ" nya sese -wεe ε εεn 'de Sesi Klisi 'vn 'de ε 'je -avn εε' "nynuu- 'vn nv. εε' -ce" 'kpa -nιε "i -wεe -ε nv 'εε 'tvn nv-tı.

6 ε nv εε' de tu 'me -wεe 'saavn klaa" ε nv a -a "jrii 'de εε' -tı' kmaju 'vn ε, 'de -a -je εε' 'nynv "i 'bεε- jeejee.

7 Sesi 'a nymɔ -ε -wla i, me -seie -avn 'de -aa dısaın 'kwa -wεe Kea 'wlu -aa dısaın "kpei. Ka Kea nmɔa 'di wɔn 'de -a -pee ε, ka ε nv a εε' tosvn, 'kamɔ -nao.

8 Εε' 'diwɔnmɔa' tu cən -je "kpei -tie". Εμε -nuε' -wεe Kea "nyi -avn tɔ' 'dinia' -wee" "klein ε ke de 'mii 'wɔan' ke,

9 -wεe -a -je εε' tɔ' -pa 'kwla sese juo-. Εε' -ce" 'kpa -niε "i -wεe -ε nu kan' 'de -aa -ti' 'vn.

10 De Kea -tea' -wεe -ε -jea "jri "kpae' po 'de de 'bɔ -sɔn 'di ε, εμε -ni ε 'je dι -nia 'e javn 'di ke dι -nia 'nɔ 'blua- "kpei kpɔi" po 'de εε' 'o -tei Klisi kwa -te'. Klisi mɔ -cɔ ji -wεe -ɔ -je Kea 'a -kwlv̄t̄ 'o nynia 'de nya.

11 De Klisi 'vn ε -a kpa Kea 'a nynuu 'ken ε -teea -a 'dei ε. De Kea -tea' sese -wεe ε 'jea nu 'de -a -pee, εμε -nao. Dι "klein -ni, Kea siε nɔ" nya -wεe εε naa i tɔ' "kpei-, -wεe ka i nu ε 'tvn 'de εε nu i kan'.

12 -Apv -nɔ" sia nya -ɔ -tea' Klisi -kwli" tein" ε, Kea nu εε' de tu 'mε 'de -a -pee -wεe -aa 'kmv 'je εε' 'nyni "i 'bεε-.

13 Aopv mɔ -ke ε, ao -tee' Klisi -kwli". -Pɔia" -ti -i -nia tɔ' -wεe -a -tmv̄a 'de ao -pee ε, -sɔnt̄i ao 'wɔin 'sv ε, ao 'jι tɔ' 'vn 'ε. Imi -pvv' aopv 'sv Kea nuε εε' -Suu -wεe ε -tu" ao juo'in, ka ε cəan εε' wlu -tie" 'de ε.

14 'Ken- Kea 'jea εε' 'ce "nyi 'de nya -wεe -εε wlu ε cəan -tie" ε, εε' -Suu mε -ni εε' "i-saade. Εμε ε "nyi εε' nyv ε -seia -wεe ε ke vvn 'je i -te mamau 'sv vva' -seie -ti 'je 'pepe ni-. Εμε -ti -aa -bεε' Kea 'a 'nyni "i !

Pɔo 'a Kea baewlu

15 'Maa 'bɔ Kea 'se po -ti 'de dι -nia 'mva- -wee' "klein 'a -ti' 'vn, de-nuε' ka ao 'jea Tv"bo Sesi 'a -ti' tɔ' 'vn -wεe ao kma Kletien -wee' "klein 'a -ti'

ε, 'in 'wɔn ıa' "kuan 'mε. Kaan ka dε -tba' -de ıa' 'wı tu 'di ε,

¹⁶ 'ma poe Kea 'sε-, -wεe 'ma bae aoa' baea' jeejee.

¹⁷ Kea -ε -nıa -aa Tu"bo Sesi Klisi 'a Kea -wεe -ε -nıa -a "Bo 'de -εε 'nymı nıa "i 'bεε ka a, 'ma -teeε' i, εε' -Suu 'je aoa' dε 'mii 'wɔn tɔ' wɔn kain, -wεe ε 'je Kea 'kwla -sa 'de ao -pee, 'de ao 'je ε juo-.

¹⁸⁻¹⁹ 'Ma -teeε' Kea i ke'wlε ε, ε 'je aoa' pεe 'a "jri 'bai-, -wεe dε -εε 'daa' ε 'da aopu ε, 'de ao 'je ε juo- -wεe ao 'je ε tɔ' 'itba. -Bo ε nı kan' a, -mε ka 'ken Kea -teea εε' "nynuu- 'dei, ε 'bea "i -wεe ε nıa dεwɔn ε, aoa mues εε' -tı' 'mii 'wɔan' 'pepe. -Wεe -a -wee' -jea Sesi 'a -tı' tɔ' 'vn ka Kea 'a "ikmaa' -ε -sia dı -wee' nıa 'de -avn ε, ao 'je ε juo- 'de ao pεe o -ke.

²⁰ Εε' "ikmaa' tu ε, εmε Kea nı -wεe ε -sa Klisi "kunyıɔ' 'de ε -te ɔ i 'bo ε -pvn" 'de εε' dianfɔ o.

²¹ 'Bomo Klisi nı dı -wee' "klein "jru kpo'. -Bo ε nı nyu -vu -tea' nyu "jru kpo' i o, nyu -vu -blea nyu o, nyu -vu -sia nyu wɔn o, nyu -nıa dεwɔn o, nyɔ "o nyɔ -cc 'nymı nyu -wee' "klein jua o, -bo ε nı 'de 'kmv -a -nıa 'vn kaan "kpei o, -bo ε nı 'de 'kmv -εε mua jia' "kpei mɔ 'de ε, Klisi -nı 'o dı -wee' "klein "jru kpo'.

²² Kea -te' ɔ dı -wee' "klein kwa -wεe ε -te' ɔ 'bo Kea -gbu "jrukpo' i -ke.

²³ Nyu -jea Klisi 'a -tı' tɔ' 'vn ε, uuρu -nı Kea -gbu. Kea -gbu mε -nı cc' -gboo. 'De ε 'vn mɔ cc' -cε" 'kpa "tı. ɔ nıe -ta "o -ta 'de dı -wee' "klein 'vn, -wεe cc' "ikmaa' -wee' "ji 'nɔ 'kmv "kpei.

'Mεα' ke 'kmvnia' ke

1 Tein" 'de ε, ao 'me -te 'kmvi 'mεa' 'de aoa' dīsaɪn ke aoa' Kea wɔn o -toa' 'di.

2 Tein" ε, ao ke nyu -wee' "klein "beee bı' aoa jea kplın saɪn nu, -wεe aoa 'je -siisaɪn 'a "jru kpɔ' i -tei -nɪa 'e javn -ku wɔn. Nyu -vua' 'jea Kea wɔn 'de -sianwı 'di ε, -sion' me -εε nu dbo 'de vvpv 'vn.

3 Tɔ' -o, -a -wee' "klein -srooe' 'bo vvpv 'a -tɔin" -ke 'de-. -Aa -cε" 'ɛ 'vn nuði saɪn mɪ -a bla 'o 'de, -wεe -aa nu -aa -cε" 'ɛ -kwlvtı 'de -a -je 'mua- -tɪ 'je. Dı -a nua 'mua- 'de ia' -tɪ 'vn ε, -a -tee Kea 'a 'cən 'ɛ -tea' 'de-. Ka vvpv nɪa, 'kamo -a -nɪ 'de-.

4-5 'Kaa Kea 'a nyu 'a wεe 'jeea' ke εε' nyu 'a -tɪ' kmaa' -ε cəan -je "kpei -tie" ε, -apu -mεa 'de -aa -maa' 'je Kea wɔn 'ɔ -tɪ 'vn 'de ε, ε "nyiɛ -a 'kmvnia' dee 'de Klisi 'vn. Aopu mɔ -ke ε, Kea 'a 'saavn ε nua εme -pvv' aopv.

6 De -a -ke Klisi "sia "i ε, εme -nuε' -wεe Kea "nyi -a -ke Klisi 'kmv dee -tadue 'de -ta ε -tea i ε, ɔ ke -a -je 'bo i -te,

7 -wεe ka εε' 'saavn ke εε' 'diwɔnɔma' ε nu -a "jrii 'de Sesi Klisi 'vn cəan -je "kpei -tie" ε, ε 'je ε to 'de nɔ" -ia mua jia' 'di -wεe nyu -wee' "klein 'je ε "jriɛ- 'jee-.

8 Tɔ' -o, 'saavn Kea nua ao "jrii -wεe -εε -tɪ' ao 'jea tɔ' 'vn, εme -pvv' aopv. ε se 'de aoa' -cε" 'vn 'wlv, ε Kea 'a -paan' -o.

9 ε se nyiɔ 'ɔ dı 'dɔe ɔ nua 'a -kei" nɪ -wεe nyɔ jriɔ' je oo' -cεi" 'bεε-,

10 'kaa Kea me -nu -a -wee' "klein, ε nu -avn 'ε 'de -a -ke Sesi Klisi 'je "i "sii- -wεe nuði 'dɔe Kea -tea' 'de -aa 'kmv 'a nyai ε, -a -ji nu.

Suifv ke nyu -sea' Suifv ni ma de due'

11 De ao nia 'vn tein" ε, ao po ε -kwlu o. Aoa' nyu tu ε, ao se Kea juo 'de-, Suifu-wi" a 'daa- aopu nyu sea' 'klen mu ε, -wée uua 'daa- uua'-ce" 'klen mu un-. 'Kaa uua' 'klen mua' -ne nyio 'c sun -nu -me. Ε se ε 'beε- ε 'je nyu 'puu-.

12 'De εε' no" tu 'di -me ao ke Klisi se "i "sii- ke. Ao nιε 'dui- -o, ao se -srooe 'de Kea 'a "nyuu- "klu. Di Kea cιan εε' 'ce 'nyu ε, aoa' -ne 'fɔ se 'e nι 'de-. Ao se tɔ' tba -ta 'ble, 'de 'kmu "kpei ao nia Kea se 'e aopu- 'de nι-.

13 'Kaa kaan ka a, -je ao ke Sesi Klisi "siaa "i ε, -me cc' 'nymo -ε -wla i me -nuε' -wée Kea 'wlu aoa' dīsaun "kpei. Aopu -o -tεean o 'de ε, ao 'kpa Kea -puu" 'bode 'de c 'un,

14 de-nuε' Klisi 'a -ce" 'kpa mɔ -po' pεe 'a blua' 'bo -a -nyu. Cmɔ -nuε' -wée Suifu-wi" o, nyu -sea' Suifu nι -wee' 'kpa nyɔ due'. Blo' -ε -seea' uupu i -wée uu 'nyεea ba 'vn 'de ε, cc' 'mea' me -nuε' -wée ε 'wla 'bode.

15 εε' blo' tu me -nι Suifu-wi" 'a ke' ke εε' -gbu' "tutι ε 'blea. Cmɔ -nuε' -wée i 'wla "niɔ-, 'de nyu 'a kpe 'ccɔn -nu uu ke c 'je "i "sii- -wée uu 'je nyɔ due' ma, 'de pεe 'a blua' 'je 'bo uupu 'nyu nι-.

16 Klisi 'a 'mea 'bo tu -kwli" εme -nuε' -wée uua' ba 'vn 'nyεea' -ne sɔn i. -Me nyu 'a kpe 'ccɔn -nu uu ma nyɔ due' -wée uu ke Kea -seea' -ti' "kpei-.

17 Klisi ji' -wée c 'je pεe 'a blu-ti 'tmu 'de nyu a kpe 'ccɔn -nia 'mua- -pee. Aopu -o sea Suifu nι -wée -o -tεean Kea o ε, ao ke Suifu-wi" -kuvan" Kea i ε ao -wee' c 'tmuu- ia' -pɔia" -ti tu -pee.

18 Klisi -nuε' -wée Suifu o, -o se Suifu nι o, -a -wee' -beε' -a -je Kea -ε -nia -a "Bo -puu" 'kpa 'de -Suu due' 'vn.

19 -Je ε nia kan' -mo 'ja a, -me ao se 'dui- ni-, ao se nyu 'srū ni 'bode, ao 'kpa 'e Kea 'a nyu "klu, ao niε Kea 'a -gbu" -sɔn nyu -o.

20 -Me aopu- mo -ke ε, -gbu" 'a -gban Sesi 'a dboun ke Kea 'a wlu 'kwajaaun -tea', 'bo ε "kpei mo ao tba, -wεe aoa 'boa, aoa mu nya. Εε' -gbu" -gban -ne Klisi 'a -ce" 'kpa mo -ni εε' "soukpo -ceεn'.

21 -Gbu" -εε -gbu" tu tba 'bo ε "kpei, -me kue i -sisi'. Εε' di -wee' "siiε "i "kwlokwlo, -wεe εε' blo' a 'ja, 'de ε ni Tu"bo 'a "ti -ta -ceεn'.

22 De Klisi 'vn mo ao -tuu" ε 'bo εε' -gbu" tu -puu" -ke, 'de Kea 'a -Suu "ti 'de ε 'di.

3

Dbo Kea -tea' Poo kwa

1 Εμε-τι mo Poo 'in ni Sesi Klisi 'a -ti' 'a -kas o 'di -wεe 'ma 'je 'kle 'de ao nyu -sea' Suifu ni 'a 'døe 'a -ti' 'vn.

2 'Saaun Kea nuu 'vn "jrii -wεe ε -tea' 'vn aoa' -pøia" -ti 'tmvdbo kwa a, ao juε'.

3 Di Kea -tea' -wεe ε 'jea nu ε, imi ε -sa 'kwla 'de 'vn -pee, ka 'ma 'wlua ia dε-saan" 'cria' 'de ao -pee ε.

4 Wlu 'ma 'cria -ta, -bo ao -sro' εε' "jri 'de 'sbe 'di ε, 'su ka Sesi 'a -ti' -pa' 'kwla -wεe Kea -si 'kwla 'de 'vn -pee ε, aoa mu i juia'.

5 Tein" 'de ε, ia' di tu se 'kwla 'wlü 'de nyiɔpu -pee. 'Kaa ka Kea 'a -Suu -si 'kwla 'de Sesi 'a dboun ke Kea 'a wlu 'kwajaaun -pee 'de -sianwi 'di ε, i se kan' 'kwla 'wlü tein".

6 Di Kea -sa 'kwla 'de -sianwi 'di, i ka : εμε -ni nyu sea' Suifu ni ε, 'ken Kea -teea εε' 'ce 'dei ε,

ε οιε υυα' δε -ο -κε, υυ κε Suifu-wi" ma de due'. Nyu -υυ -κε Sesi "siaa "i dι Kea ceean υυρυ 'nyni, υυα μυε υυα' -ni 'jeea' -κε 'de -poia" wlu 'a -ti' 'vn.

⁷ Kea νυε 'vn 'saavn "jrii -wεe ε -te' 'vn -poia" -ti' 'a 'tmudbo kwa. Εμε -ti ε "nyt 'vn "ikmaa' -wεe 'in 'je εε' dbo tu nu.

⁸ Nyu "klein -jea Sesi 'a -ti' to' 'vn ε, 'mɔ -ɔ -nιa υυρυ 'a de 'bɔɔ -gbɔɔ, -wεe -ɔ sea de jre' wɔn nι ε, 'mɔ Kea νυ 'saavn "jrii -wεe Klisi 'a dεwɔnιa' -sia dι -wee' "klein ε, 'de 'in 'je ε 'tmu 'de nyu -sea' Suifu nι -pee.

⁹ De 'in 'jea νυ ke'wlε ε, εμε -ni dι Kea nιa "i ε 'jea νυ, -wεe -i pa 'kwla 'de tein" wι 'di ε, 'in 'je ia' -ti' wɔ -sa 'pepe 'de nyu -pee. Kea -ε νυa dι -wee' "klein ε, ε naa εε' de tu to' i sese,

¹⁰ -wεe ka εε' to' -tia "i, 'de Kea -gbu 'je ε to-, -wεe Kea 'a "soa-wi" -nιa 'e javn 'di o, "ikma-sii -nιa 'bo 'blua- ke javn 'nyni 'je ε juo-.

¹¹ 'Kamo Kea naa to' i sese -wεe ε 'je "jri "kpae' po 'de -aa Tu"bo Sesi Klisi 'vn.

¹² Ομο -ɔ -κε -a "sii "i -wεe -a -te' -kwli", εμε -ti -a -beε' -a -je Kea -puν" 'kpa 'de εε' to' "itbaa' 'vn. Σ se -aa favn 'ble.

¹³ -Je ε nιa kan' -mɔ ε, -me de 'ma -teea aopu i εμε -ni -bo 'in nι 'e 'kle 'di, ε 'bo ao 'kpι "iwaa. Σ se foo" 'vn nι-, ε οιε 'de aoa' 'dœ 'a -ti' 'vn -o.

Klisi 'a nyu 'a -ti' kmaa'

¹⁴ 'Ma poε 'kɔi- -klu' 'bo -a "Bo Kea "juɔi.

¹⁵ -Kwlun 'a kpε -nιa 'e javn 'di o, -kwlun 'a kpε -nιa 'nɔ 'blua- "kpei o, εμε -tuu" i -wee' 'nyni -ceen'-, 'de ε 'vn 'bomɔ -a "bo -wi" 'a 'nyni 'wlu.

16 Dε 'ma -tee' ε i ε, εμε -ni εε' -Suu 'a "ikmaa'
'je ao 'diikua' "nyi 'de εε' 'diwɔnɔmɔa' 'vn, -wεe ao
'je 'kpi 'ble.

17 'De de ao -tea' Klisi -kwłι" ε, ɔɔ mues 'de ao
pεe o "tia' 'de ao 'je 'sın po 'de ɔ 'vn -wεe ao 'je
iku -sisi' 'de ɔɔ' nyu 'a -ti' kmaa' 'vn.

18 -Wεe ka Sesi 'a nyu 'a -ti' kmaa' 'bea "jrii, ε
tean 'de, -ε -tean -sɔn ε, -wεe ε tean ja 'de ao ke
nyu "klein -jea ɔɔ' -ti' tɔ' 'vn 'je ε 'mii 'wɔn -tadue.

19 -Mε ka ɔɔ' nyu 'a -ti' kmaa' 'ja de "ijua' -wee'
"klein "jru, aoa mues jua' 'pepe. -Bo ε nı kan' a,
-mε dı "klein Kea nıa 'vn, ıa mues 'de aopu- 'vn
"tia'.

20 Kea -ε -blea 'diikua' -wεe -εε "ikmaa' a nua
dbo 'de -a 'vn ε, dı "klein -aa -teea' i ke dı "klein
-aa naa tɔ' i ke ε 'bεε- ε 'jı nu, ε 'je 'o -mɔ -tie"
cɛn.

21 Εε' Kea tu ε, Kea -gbu 'je εε' 'nynı "i 'bεε- -o
jeejee 'de Sesi Klisi 'a 'nynı 'vn. 'Kamɔ ε 'je nı 'de
-svn "o -svn 'di mamau 'sv.

4

-Gbo ke 'dae- "siiε "i

1 'Mɔ -ɔɔ nua Tu"bo 'a dbo -wεe -ɔ -nıa -kasø
'di 'de εε' -ti' 'vn ε, de 'ma -teea' aopu i ε, εmε -ni
ka Kea -da aopu nıa "i ε, ao na kan'.

2 Ao 'bo aoa' -cei" 'beeε, ao nı kupeeε' nyu, ao
'bεε- pεe "wɔin. Ao 'bεε- ba 'a kplıñ "wɔin due
'due, 'de ba 'a -ti' kmaa' 'vn.

3 Kea 'a -Suu mε -po' "i "sia' 'bo aopu 'nynı, ao
kpυvn aoa' -ce" i -wεe ao 'je kooa due 'a -ciı nı
-wεe tɔ' 'ɔ blıa' 'je 'o ao 'nynı nı-. -Bo ε nı kan' a,
-mε "i "sia' Kea 'a -Suu poa 'bo aopu 'nynı ε, ε se
isɔin.

4 Kea 'a -Suu nιε due', εμε -nι 'de aopu 'vn, εμε -nιε' -wεe ao ma nyɔ due'. 'Daa' Kea 'da aopu ε, ε nιε due', εμε ao -wee' "klein tba tɔ' "i, -wεe aoa fuo Sesi Klisi.

5 -Aa Tu"bo nιε due', ɔmo -a -wee' "klein -te' -kwlı", 'de ɔɔ' 'nyŋi 'vn mɔ -a -wee' poo "ni "jru.

6 Kea nιε due', εμε -nι nyu -wee' "klein "Bo, ε nιε 'bo nyu -wee' "klein "jru kɔɔ', ε nιε 'e nyu -wee' "klein "klu, ε nιε 'e nyu -wee' "klein 'vn.

7 'Kaa Klisi -ɔ nua -a 'saavn "jrii ε, ka ɔɔ' -ce" nia "i ε, 'kamɔ ɔ nu -a -paan" "jrii due 'due.

8 Εμε -tı wlu -crua' 'de Klisi 'a -tı' 'vn, ε 'naa : -Ta ɔ kpa tu 'a "jru ε, ɔ muε 'de javn 'di -wεe nyiɔpu ɔ -seia uu ke ɔ mu, 'su ɔ nua nyu -paan' "jrii.

9 'De -bo εε' wlu 'na ɔ muε 'e javn 'di 'ee, 'de -me 'de 'a 'nyŋi wε- ? -Mε ε se ka ɔ "sia i 'de -klu' 'a -klu' -wεe ɔ 'wlu a 'e, εμε εε sea 'tmuu ?

10 "Ju -ɔ -sia" i 'de -klu' 'a -klu' ε, ɔmo -ja 'de javn 'di -wεe ɔ 'je -ta -wee' "klein nι-.

11 -Paan' ɔ nua nyiɔpu "jrii ε, εμε -nι ɔ "nyιε uuρu 'kpi, ɔ -te' 'bo nyu jrv' -wεe -wi" -mu nι ɔɔ' dbouν, ɔ -te 'o nyu jrv' -wεe -wi" -mu nι Kea 'a wlu 'kwajaavn, -wεe jrv' nι -pɔia" -tı 'tmuuν, -wεe jrv' nι Kea -gbu -jeopouν, 'de jrv' nι nyu Kea 'a wlu tɔɔvn.

12 ɔɔ nu kan' 'me -wεe nyu -a naa Kea 'a -jei" uu 'je Kea 'a -kwlvtı nua' 'bεε-, 'de uuα' Klisi 'a -tı' tɔ' 'vn 'jea' 'je 'boa, -wεe Kea -gbu -nia ɔɔ' -gboo 'a dı 'je iku sɔɔn-sɔɔn-.

13 -Bo ɔɔ sea kan' nu ε, -me ɔ nιε "i -wεe -apu -ɔ -jea Sesi 'a -tı' tɔ' 'vn ε, -a -wee' "klein 'je "i "sii- 'de -a -je Kea 'a "Ju juo 'pepe. -Mε -a -kwεε

Kletien 'mε, -wεe dı "klein -nia 'e Klisi 'vn, ı 'je "jri "kpae' po 'de -aa 'kmv 'vn.

14 -A -kwε-ε Kletien 'mε 'bode. Ka "nynumı" a nua -a -bo kan' nve, de-nve' "nynumı" se -kwlu 'ble, vva' -kwle 'o nyu 'a wlu 'de bla-tı. Ka poo' ɔ jia ti 'vn -wεe εε tcoa ıa" "jru i ε, 'kamɔ nvpn nı-. Nyu -vv -sea' Kletien -kwε-ε ke ε, nyu 'a -kwle vvpn 'a "jru -jei" -saa -tı. -Bo nyu -vva pooa nyu 'sre i tco nvpn dı -ı -wlva 'bo vva' -ce" -kwlı" 'sv ε, vv bla 'o -mı 'de.

15 'Kaa -apı mɔ ε, -a -bo kan' nve, -a -tmv tɔ' -tı 'de ba 'a -tı' kmaa' 'vn -wεe -a -je Kletien -kwε-ε 'de dı -wee' "klein 'vn. -Bo ε nı kan' -mɔ ε, -mε -a -ke Klisi a muε "i "sia' jeejee. ɔmɔ -nı Kea -gbu 'a "jru kpɔ' i -tei.

16 Ka nyıɔ 'ɔ 'dae- tba 'o ɔɔ' -gboo -pvn" -wεe ı "sia "i, 'kamɔ Klisi nve -wεe Kea 'a -jei" naavn -wee' "klein "sii- "i. Ka "jru a poa nyıɔ 'ɔ -gboo -wee' -je o ε, 'kamɔ ɔɔ po Kea -gbu -je o. ɔmε -tı nyu -vv -ke ɔ "siaa "i ε, ɔɔ "nyı -wi" -mv 'kpı due 'due, -wεe vva 'boa. 'De dbo vva nva 'de ε 'vn ε, vva kuu ba 'a dı i 'de ba 'a -tı' kmaa' 'vn, -wεe vv 'je Kletien -kwε-ε.

Tein" ke kaan ke

17 Dε 'ma 'tmva -wεe -εε -cιε 'ma cria 'de ao -pee 'de Tv"bo 'a 'nyñı 'vn ε, ε ka : Ka nyu -sea' Kea juo a na, ao 'bo kan' naa 'bode, de-nve' vva' nyıɔtɔ' -ı sea 'de 'ble ε, ımı -ıa po vvpn -je o.

18 Dεε-tı vva' tɔ' sea 'jɔ 'ble ε, ɔmε -nı vva' pεe kmuei". Dı "klein nyu 'bεεa nyu 'jea juo 'de Kea 'a -tı' 'vn ε, vv se ε "inı vv 'jı juo-. ɔmε -tı vva' tɔ' nı 'e kwie 'di, 'kmvnia' Kea "nyıa nyu ε, vv se ε juo.

19 De uua' pee kmuai" me -nuε' -wεe -tūn 'a nu
uupu. Emε -tū vū "tai- uua' -cei" -wεe uua naa tō'
saūn 'a "kwli -wee' i. 'De dī -wee' a pooa uupu pee
"i.

20 'Kaa aopu mō ε, Klisi ao jua o se kan' -mō
nī-.

21 -Bo ε nī omo -cc -tū' ao 'wōn -wεe -cc -ce"
'kpa tōo aopu tō' -tū ε, -me ε se kan' -mō nī-.

22 -Bo Klisi tōo aopu tō' -tū ε, -me dī ao nuu tein"
ε, ao 'jī kwa -sōn -saa -o. Aoa' nīsuñ -nīa tein" ao
'bo ε o, de-nuε' aoa' 'tūn nudī -i poa aopu -je o
tein", ia pooe aopu 'sre i, -wεe ao 'je isōn-.

23 Kea 'a -Suu 'je aoa' pee ke aoa' tō' -gbōdee "ni
po -o 'pepe.

24 Aoa' 'kmv -ε poa -gbōdee "ni ε, -wεe -ε -ke
Kea -kōa', ε 'wlūv- 'bo ao ku -pūn" -wεe ka nyō
o paa de 'vn, ε 'je kan' nī-. 'De aoa' 'kmv 'je "isrē
-wεe ka Kea nīa "i, ε 'je kan' nī-. tō' -tū 'a wlu -nīa
'de aopu 'vn ε, emε -je aopu εε' -je tu tōo-.

25 Emε -tū ao 'je si 'tmu-tū 'bo 'bode, ao 'tmuñ
ba tō' -tū -pee, de-nuε' -a -wee" "klein tba 'o -gboo
due' -pūn".

26 -Bo ao 'kpa 'cēn ε, -me ao -tu" aoa' -ce" 'ε -tū'
-wεe ao je desaun nu. 'Cēn 'bo 'de aopu 'vn siīε,
'jru 'bo iblue.

27 Ao 'bo -sīcōn' -je "nyūε !

28 Nyō -cc -jriia" tein", o 'bo "jrii -tū. 'Kaa o nu
dbo -wεe o 'je cc' -ce" 'ε 'kwadē 'je, 'de o 'je nyō
-o sea de 'ble sūn o po. Emε -nmō "jrii.

29 Wlu saūn 'bo 'de aopu 'wōn jiiε, 'kaa wlu -
-kōan -tū' -wεe -ia kuua nyū 'a dī i, 'de -ia nuu
nyū 'dōe "jrii ε, ia' 'sv mi ao 'je 'tmu 'de nyū -uua
poa aoa' wlu doin" o -pee.

30 Aoa' kplin 'bo Kea 'a -Suu "jrii "kaeε. Kea 'a -Suu -ni "i-saade εμε Kea "duo 'vn -wεe ε -tu" aopu juo'in, ka aoa' -seie -ti a mua 'pepe nia' 'de de 'bco -son 'di ε, εε' juo'in tu me -to ε.

31 Ao 'bo ba 'a -ti' 'di pooe, aoa' 'cen 'bo "blo 'wlue 'de ba -pee, ao 'bo 'cen 'kpaa, ao 'bo ba "jru "wcoε, ao 'bo ba -cree" ε. 'Diwɔnynia' 'a "kwli -wee' "klein 'wl 'o aopu 'a -kwea'.

32 Ao nm̄o 'di wɔn ka-, ao 'je ba 'a wεe-, ao -ko' ba 'a d̄esavn ka Kea -k̄a' aopu 'a d̄isain 'de Klisi 'a 'm̄ea' 'vn ε.

5

Aoa' 'kmv ni 'de -son' 'vn

1 -Je Kea -k̄a' aoa' d̄isain, -wεe ao nia εε' -ti' kma nynuu ε, -me ka ε nia 'ka ao 'je ni-.

2 Aoa' 'kmvnisvn tba 'de ba 'a -ti' kmaa' "jri. Ka Klisi kma aoa' -ti' ε, ao kma ba 'a -ti' kan' due 'due. Cm̄o -to 'e co' -ce", o -saa co' -ce" 'sraa-co -nyi" Kea 'de -aa -ti' 'vn. Εε' 'sraade -tu ε, ka -dai'kl̄ -εε 'nu nm̄o "jrii nia, 'kam̄o ε ni-.

3 Εμε -ti ka Kea 'a "nynuu- a na ao 'je kan' na-. De -nia de "jrii tεean' o, t̄o' sain inaa' o, d̄i -wee' pooa -vn pεe "i o, nyu 'bo ia' 'nyni 'wɔen m̄o "pi 'de aopu 'klu -wεe ia' nu-ti.

4 Ε se ka -coon' ka ni -ke, -wεe wlu -i sea 'de nyu 'wɔn ji ka ni ε, i 'je 'de aopu 'wɔn ji. Wlu sea' 'de 'ble, -wεe -ia booa nyu "jrii 'de -ia -dbaa' nyu -tin' "i ε, i 'bo 'de ao 'wɔn jiε -ke. D̄i -ia Kea ao 'jea 'se- po ε, im̄i -je 'de aopu 'wɔn ji ka-,

5 de-nuε' ao sie -kwlu o 'pepe, de "jrii i tεn i o, t̄o' sain inaa' o, nyu d̄i -wee' "klein a pooa pεe "i o, uua' -ni -kea'- uua -gbεεa' im̄i -ni d̄i -ia pooa

nyɔ pɛe "i ε. Uua' nyu tu ε, 'de Kea 'a kεεma' -kwlo
'di Klisi nia -wɛe ɔ 'blea nyu ε, uu se 'de pai, uua'
-tein se 'e nι-.

6 Nyɔ 'bo aorɔ 'sre ipooε 'de ɔɔ' wlusun 'vn,
dε-nuε' 'de kpln -nia 'mua 'a -tι' 'vn mɔ Kea 'a
'cen ε mu nyu -uua' 'je ε wɔn "kpei jia'.

7 Ao ke uua' nyu tu 'bo "i "siiε.

8 Tein" 'de ε, ao nιε 'e kwie 'di, 'kaa kaan ka -jε
ao ke Tu"bo "sia "i -me ao 'kpa -sɔn' 'ɔ "nynuu-
'bode. Emε -tι ka nyu -nia 'e -sɔn' 'vn a na, ao 'je
kan' na-.

9 -Bo nyɔ nι 'de -sɔn' 'vn dι -jea "jri "kpae' po
'de ɔɔ' 'kmu 'vn, umi -nι : 'Diwɔnmɔa' 'a "kwli
-wee' ke, "isre-tι nua' ke, tο' -tι 'tmua' ke.

10 Ao -pɔn 'de Tu"bo "jri 'dei nmɔa' i.

11 Nyu -sea' 'de -sɔn' 'vn nι ε, dι uua nua, uu ke
ao 'bo o beeε ao 'bo i nuue, 'kaa kι nynia "jrii ε,
ao 'tmu i 'de uu -pee,

12 dε-nuε' dι uua' nyu tu a pa 'kwla -wɛe uua
nua, ia' 'tmua' 'blee -tιn'.

13 'Kaa de "o de -nynia "jrii -bo ao 'tmu ε, -me ε
'wlue 'kwla. 'De de -wlua 'kwla, -me ε jie 'e -sɔn'
'vn 'bode, -wɛe nyu a 'je ε "jrie-. 'De tο' -o, de
-pean "kpae' 'pepe -me 'kpa -sɔn'.

14 Emε -tι de -ε -crua' ε 'naa :

-Mɔ -cɔ -tmua, -in -sɔn "nyiɔ", -in -wlu 'e 'mεvn
"klu -wɛe Klisi 'je -ma -sɔn' nι-.

15 -Je ε nia kan' -mɔ 'ja a, -me ao -tu" aoa' -ce"
'ε -tι', ao 'bo i "mae ka nyu -sea' tο'di nι nia. Kaa
aomɔni tο'di,

16 ao 'bo no" "i "taiε, ε 'bo -siiε foo" 'vn, dε-nuε'
'wi sain -nι 'de -a "jru.

17 Σεμε -tū ao 'bo kpεən' dī -cιεi" nυυε, 'kaa ao -pɔn Kea 'a -kwlvti 'mii 'wɔan' i, -wεe ka ε "sia 'nyñi ao 'je kan' nυ.

18 Ao 'bo nmɔ "jru poοe. -Bo aoa sea kan' nυ ε, -mε aoa "maa aoa' -cε" 'mε. Kea 'a -Suu mε -je 'e aopu 'vn "ji ka-.

19 -Bo ao 'kιn- "jrui ε, ao 'bo Kea 'a 'nyñi "i 'bεε-tū 'bɔe 'bo aopu 'nyñi : -bo ε nι 'dυ -ι -crua' 'de Kea 'a 'sbe 'di o, -bo ε nι 'dυ -ιa -bεεa' Klisi 'a 'nyñi "i o, -bo ε nι 'dυ Kea 'a -Suu a poa 'bo nyυ -kwli" o, ao kuu ba 'a dī i 'de ia' 'dυ tu 'a ble 'a 'vn, -wεe ao 'je Tu"bo 'sε po 'de aoa' pεe -wee' "klein 'vn.

20 Ao cεən 'de -aa Tu"bo Sesi Klisi 'a 'nyñi 'vn -wεe ao 'je -a "Bo Kea 'sε- po jeejee 'de dī -wee' "klein 'a -tū' 'vn.

Ao -te' ba 'a ni' due 'due

21 Aopu -cc -pɔan 'de Klisi "jri 'dei nmɔa' i ε, ao -te' ba 'a ni' due 'due.

22 Aopu -nia jranyνukpae' -wεe -c -ke Tu"bo a na ao 'je aoa' kvan-wi" wɔn due due' ka aoa 'jea Tu"bo wɔn ε,

23 de-nυε' kvan mɔ -nι 'nyñokpao' 'a "jrukpo' i -tei, ka Klisi nia Kea -gbu 'a "jrukpo' i -tei ε. Kea -gbu -ε -nia cc' -gboo ε, cmɔ -nι εε' 'Pvvi.

24 Jranyνukpae', ao 'je aoa' kvan-wi" wɔn 'de dī -wee' "klein 'vn, ka Kea -gbu a 'jea Klisi wɔn ε.

25 'De aopu -c -blea 'nyñɔ ε, ka Klisi kma Kea -gbu 'a -tū' -wεe c toa 'e cc' 'kmv 'de εε' -tū' 'vn ε, 'kamɔ ao 'je aoa' 'nyñɔ 'c -tū' kma due due' -ke.

26-27 Klisi nυ kan' 'mε -wεe c 'je Kea -gbu kpɔ "i -tee 'de ε 'je Kea 'a -tea' -te. 'De -εε' -tū' 'vn c nυε

"ni ke ɔɔ' wlu -wɛe ɔ wɔɔ ε 'pepe, -wɛe ε je -kɔ -pvn" nɪ 'de ɔ "jri 'de.

²⁸ 'Kamɔ kvan-wi" 'je սսա' 'nyuŋ ɔ ' -tɪ' kma-. Nyɔ -kma ɔɔ' 'nyuŋ ɔ ' -tɪ' ε, -me ɔ kma ɔɔ' -ce" 'ε ku 'a -tɪ'.

²⁹ Nyɔ jrc' se ɔɔ' -ce" 'ε ku 'vn 'nyɛ due', 'kaa ɔɔ "nyiɛ ɔɔ' ku diide, ɔɔ -tue" ɔɔ' ku 'a -tɪ' ka -cɔɔn' ka. 'Kamɔ Klisi a nu 'de Kea -gbu 'a -tɪ' 'vn.

³⁰ Kea -gbu -ε -nɪa ɔɔ' -gboo ε, -apv -nɪ εε' 'dae-

³¹ Wlu -crııa' 'de Kea 'a 'sbe 'di, ε 'naa : "Junmou 'wlu 'bo ɔ "bo ke ɔ de -pvn" -wɛe ɔ ke ɔɔ' 'nyuŋ ɔ 'je "i "sii- 'de vv 'je nyɔ due' ma.

³² Εε' de tu ten 'de. De 'ma 'tmua 'de εε' -tɪ' 'vn ε, εme -nɪ ε se 'nyuŋ ke kvan 'a 'sv 'a -tɪ' 'tmu, 'kaa ε -sa ka Klisi kma Kea -gbu 'a -tɪ' wɔ -ke.

³³ Wlu 'ma 'tmua -ta, ε 'tmuε 'nyuŋ ke kvan 'a -tɪ' -ke. Ao -nɪa 'nyuŋjevn ε, ao 'je aoa' 'nyuŋ ɔ ' -tɪ' kma -o due 'due, ka ao kma aoa' -ce" 'ε ku 'a -tɪ' ε. 'De aopv -nɪa jranynukpae' ε, ao -te' aoa' kɔan -wi" 'a ni'.

6

¹ Aopv- -nɪa "nyuu- ε, ao 'je ao "bo ke ao de wɔn, εme Tu"bo nɪ "i ao 'je vv, de-nvε' εme -srei".

² Kea 'a ke' 'na : Nyɔ -te' ɔ "bo ke ɔ de 'a ni'. Εε' ke' tu me Kea -saa "i ε -te' wlu "kpei. Wlu ε -teε' "kpei, ε ka :

³ -In -te' -in "bo ke -in de 'a ni', -wɛe -in -je 'de 'mua- 'vn nɪ-, 'de -in -je 'kmv -kwle.

⁴ 'De aopv -ɔ -nɪa "nyuu- "bo -wi" ε, ao 'bo aoa' "nyuu- 'cen pooe. -Bo aoa sea vvpu -gbaan a, -me ao -tu" vvpu Kea 'a wlu 'a 'snɪ -wɛe vv 'je Tu"bo -kwli" -te'.

5 Aopu nyu 'blea kuoñ 'vn 'nɔ 'blua- "kpei ε, ao 'je aoa' 'blevn wɔn. Ka aoa jaa aoa' -ce" ja 'bo Klisi "juçi ε, ao jaa kan' aoa' -ce" ja 'de aoa' 'blevn -wi" -pee 'de aoa' pee -wee" "klein 'vn. -Bo aoa sea kan' nu ε, -me ao 'bo pee de siiε, uua' favn ni 'de aopu 'vn, ao creεs kui' i 'bo uupu "juçi.

6 -Bo uua' "jrie- -te i o, -bo uua' "jrie- se i -te o, ao 'je uupu wɔn, ao 'bo 'de nyicpu "jri 'dei nmɔa 'a 'su i-pɔen, ao nu uupu 'a 'kle 'a de "i. Ka Klisi 'a kuoñpu- -uua -pɔan Kea 'a -kwlvti nu'a i nia, ao ni kan'.

7 -Bo aoa sea uupu "juçi nuu ε, ao ni ne "kpei, ka nyu a nuua Tu"bo "juçi ε, 'kamɔ ao 'je nu, ε se nyicpu aoa nuu "juçi ni-.

8 Ao 'je kan' 'me -bo nyu ni kuoñ o, -bo nyu se kuoñ ni o, dbo 'dɔe ɔ nuua, Tu"bo a mu ɔ εε' -kei" -saa' ka "o ka.

9 'De aopu -jɔ -blea nyu kuoñ 'vn ε, ao nu kan' 'de uu -pee -ke. Ao 'bo uupu 'kwa nynie ! Ka uu ke ao 'blea "jrukpo' i -tei 'de javn 'di ε, ao 'bo ε o "mae ! Aoa' "jrukpo' i -tei -nɔ, 'bo ɔ "juçi ε, nyu 'mii 'craa' se 'o ni-.

Kea -jei" naanyu 'a poodi

10 -Jε -sia 'o 'in 'jea 'tmu ε, εmε -ni aopu -ɔ -ke Tu"bo "sia "i ε, ao "tai- ɔɔ' "ikmaa' "i -wεε ε 'je aoa' dι ikuu-.

11 Ao -tu" Kea 'a poodi -wee" "klein -pvn" -wεε ao 'je -siɔn' 'ɔ 'sre "juçi nynaa' 'bεε-,

12 dε-nuε' ε se nyicpu -uu -blea -siiεn' ke nymɔ ε, uu -ke -aa -fɔn tu ni-. Nyu -uu -ke -a -fɔan' tu ε, nyu 'ɔ 'jee uupu "jrie-, 'kaa uu -tee nyu "jru kpo' i, uu 'bleε nyu, uua' "ikmaa' niε 'e kwie'. -Siɔn

'ɔ 'diwɔnyni-sii -i -nia 'bo 'blua- ke javn 'nyni ε, ιμι -ke -a -fɔn tu.

¹³ Σme -t̄i ao 'je Kea 'a poodi -wee' "klein 'vn "duo- -wεe -sɔnti 'w̄i sain a mua 'de aopu 'jru nia' a, 'de ao 'je 'diikuu- -wεe ao 'je -sisi' nynaa' 'bεe- mamau 'su.

¹⁴ Ao nyna -kli, aoa' wlu ao 'jea 'di bla a, eme -ni t̄i -t̄i 'tmua'. Aoa' nιueflae' ao 'jea 'vnpaα, eme -ni "isrekplin nua'.

¹⁵ Aoa' "kwlai- ao 'jea b̄i' -tu" ε, eme -ni -pɔia" -t̄i -ia -nyia" nyu pεe 'a blua' a, ao 'je ia' 'tmua 'a 'kpi 'ble.

¹⁶ Dε -ε -jea aopu "jri i kaan-, -wεe -sion 'ɔ piisun se ao tbai ε, eme -ni aoa' Klisi -kwli" -tea'.

¹⁷ Aoa' nιue -gbla ao 'jea "jru -tu" ε, eme -ni 'pvua' ao 'jea. 'De Kea 'a wlu εε' -Suu "nyia aopu ε, eme -ni aoa' tu -fɔn -cne.

¹⁸ 'De no" "o no" -wee' 'di ε, Kea 'a -Suu po ao -je o -wεe ao 'je Kea bae. Ao 'bo i"mae, ao 'ble nai" 'de baea' 'vn. Nyu "klein -jea Klisi 'a -t̄i' t̄i' 'vn ε, ao bae vua' baea'.

¹⁹ Ao bae 'ma baea' -ke, -wεe -bo 'ma sea Kea 'a -t̄i' 'tmu ε, 'de εε' -ce" 'kpa 'je 'vn wlu 'wɔn po, 'de Klisi 'a -t̄i' -ε pa 'kwla a, 'in 'je ε wɔ -sa 'de 'flevn, 'de 'in 'bo nyu 'a "jri pleee.

²⁰ Klisi -co -co -dboi 'in ni 'no -kaso 'di. Ao bae 'ma baea' -wεe 'in 'je 'kpi 'ble 'de 'in 'je co' -t̄i' 'tmu 'pepe 'de nyu -pee, ka 'in je ε 'tmu see 'de ε.

Jewlu 'a de 'bɔɔ -ni

²¹ 'In nιε "i dbo 'ma nua 'no, ao 'je ε juo-, -wεe ao 'je 'ma -puŋ" -t̄i 'mii 'wɔn, eme -t̄i 'ma dbo Tisiki. Ο nιε -aa de'di -o, -a -kma co' -t̄i'. Tu"bo

'a dbo ɔɔ nua ɔɔ' poo wlu fai". ɔmɔ -je aopu d1 -wee' 'tmuŋ-.

²² 'Ma dboɔ' 'de aopu o, -wεe dε -aa 'kmuŋia' 'vn 'nɔ ε, ɔ 'je aopu εε' "kuan po 'de aoa' pεe 'je i -te.

²³ 'Ma bae -wεe -a "Bo Kea ke -aa Tu"bo Sesi Klisi 'je -aa de'di -wi" pεe 'a blua' ke nyu 'a -t1' kmaa' -wlua 'e Kea -kwli" -tea' 'vn "nyi.

²⁴ Nyu "klein -vua Tu"bo Sesi Klisi 'a -t1' kmaa' sea 'sre -sɔn n1 ε, Kea 'a "diwan kpvn vvpv !

DBΕΕDE DEE-

Wè Northern: DBΕΕDE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source

files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db